

Predlog za člana Naučnog društva Srbije:

Dr PAVLE M. MILIČIĆ, redovni profesor u penziji

Matematičkog fakulteta Univerziteta u Beogradu

Obrazloženje:

Penzionisani profesor Matematičkog fakulteta u Beogradu, Pavle M. Miličić, rođen je 12.04.1934.g.(verovatnije: 12.04.1932.g.) u selu Unču, opština Plužine u Crnoj Gori.

Diplomirao je matematiku na PMF-u Beogradu 1958.g. Magistarski rad je odbranio 1965. g. (rukovodilac akademik S. Aljančić). Godine 1970. odbranio je doktorsku disertaciju (rukovodilac S. Kurepa iz Zagreba).

Školske 1958/59. g. Radio je kao profesor gimnazije u Nikšiću, a 1959.g. izabran je za asistenta na Katedri za matematiku PMF-a u Beogradu. Za docenta na PMF-u (predmeti Funkcionalna analiza i Matematika I) izabran je 1971.g. Za vanrednog profesora, za iste predmete, izabran je 1978. g., a za redovnog profesora, za iste predmete izabran je 1985. g.

U zvanju predavača predavao je predmete: Matematika I, Matematika II, Matematička analiza I, Matematička analiza II, Analitička geometrija, Kompleksna i funkcionalna analiza, Diferencijalna geometrija i Funkcionalna analiza.

Više od 20 godina je referent američkog časopisa **Mathematical Reviews** u kome je prikazao više od 40 naučnih radova matematičara raznih zemalja. Član je Američkog matematičkog društva.

Oblast njegove naučne delatnosti je, uglavnom, Geometrija Banachovih prostora. Objavio je 46 naučnih radova u domaćim i stranim časopisima. Većina objavljenih radova su pozitivno prikazani u poznatim svetskim referativnim časopisima. Neki njegovi rezultati su uključeni u 2 domaće i 4 strane monografije.

Od 34 stručna rada koja je objavio, 12 su udžbenici koji su više puta ponovo izdavani. „**Zbirka zadataka iz više matematike I**“ (koautor M. Ušćumlić), prvo izdanje 1963. g., štampana je u 22 izdanja sa ukupnim tiražom oko 120 000 primeraka.

P. M. Miličić je 1970. g., u svojoj doktorskoj disertaciji, pokazao da se, u širokoj klasi normiranih prostora, koji ne moraju biti ni glatki, pomoću **Gâteauxovog** izvoda norme, na jedinstven način, može definisati jedan tzv. **poluskalarni proizvod**. Nazvao ga je, po Gâteauxu, **g-funkcional**.

U monografiji **Semi-Inner Product and Applications (Nova science Publ Inc Published,2004/02)** od **Sever S. Dragomira** prikazani su neki Miličićevi rezultati vezani za g-funkcional. Tako četvrta glava nosi naslov **Semi-Inner Product in the Sence of Miličić**. U njoj su prikazane glavne osobine prostora tipa (G), koje je Miličić definisao koristeći g-funkcional. Osim toga, u istoj monografiji, paragraf 9.2 nosi naslov **Orthogonality in the Sence of Miličić** a paragraf 10.2 je naslovljen sa **The Case of Miličić Orthogonality**.

Poznatu **Rieszovu teoremu** o reprezentaciji ograničenih linearnih funkcionala preko skalarnog proizvoda u Hilbertovim prostorima, (kada ju je otkrio, Riesz je napisao da se sva teorija Hilbertovih prostora može izvesti iz te teoreme), Miličić je uopštio na Banahove prostore.

Ovu njegovu teoremu španski matematičar **Victor Manuel Onieva**, u svojoj monografiji (na španskom) »Operadores adjuntosy diagramas de estados en analisis funcional« (**Univerzidad de santander 1980.**) koristi i citira kao **teoremu Riesz-Miličića**, što je za Miličića velika čast, ako se ima u vidu da je Riesz jedan od tvoraca funkcionalne analize.

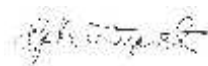
Neke Miličićeve rezultate, u integralnoj formi, prikazao je **V. I. Istaratessku**, u svojoj monografiji »Inner Product Structurs« (**D.Reidel Publishing Company; Dorecht, Boston, Lancaster , Tikyo 1987.**). U ovoj monografiji citirano je 10 Miličićevih radova. Jedan njegov rad, iz te oblasti, citiran je u monografiji »Charaterizations of Inner Product Spaces« (**Birkhauser Verlag, Basel,Boston Stutegard 1986**) od izraelskog matematičara **D. Amira**.

Pomoću novouvedenog pojma g -ugla Miličić je dao više karakterizacija pojedinih klasa normiranih prostora kao što su: *strogo konveksni prostori, uniformno konveksni prostori, lokalno uniformno konveksni prostori, uniformno konveksni prostori u proizvoljnom pravcu, glatki prostor i uniformno glatki prostori*. U radu objavljenom u **Rivista Mat.Univ.Parma (6) (2000)**, definisao je nove pojmove: tzv. *uglovni modul konveksnosti, uglovni modul glatkosti i uglovni modul deformacije* normiranih prostora i pomoću njih dao nove karakterizacije konveksnosti i glatkosti normiranih prostora i problema *najboljih aproksimacija* u Banahovim prostorima.

U 10 svojih radova, on raspravlja o tzv. **g -ortonormiranim sistemima** vektora u normiranim prostorima. Ovde ističemo njegov rad »**On the Riesz-Fischer theorem in a smooth Banach spaces**« (**Mat. Vesnik 44 (1992)**). U njemu, korišćenjem g -ortonormiranog niza pokazano da *Riesz-Fischerova* teorema, koja važi u Hilbertovim prostorima, važi i u glatkim Banachovim prostorima, ako se umesto skalarnog proizvoda uzme g -funkcional.Ovde je takođe pokazano da **Beselova nejednakost** i **Parsevalova jednakost** važe u glatkim, striktno konveksnim i refleksivnim prostorima. Ističemo i rad **A generalization of the paralrlogram equality in normed spaces**(**Jour. of Mathem. of Kyoto Univ.,Vol.38, No 1 (1998)**), u kome je uveo novu klasu normiranih prostora tzv. **kvazi euklidske prostore**, koji imaju dosta geometrijskih osobina koje imaju i euklidski prostori.

Na osnovu svega napred izloženog, sa zadovoljstvom predlažemo izbor Dr Pavla M. Miličića, istaknutog matematičara, red. prof. Matematičkog fakulteta Univerziteta u Beogradu za člana Naučnog društva Srbije.

Predlagači:

Dr Ljubomir Ćirić
red. prof. Mašinskog fakulteta u penziji s.r.

Dr Žarko Mijajlović,
red. prof. Matematičkog fakulteta s.r.